

Burjaad-Mongoloi YNEEN

№ 61 (2395)
1938 onoi
MAARTIIN
15
BTOORNIG

14-xi xilee garua
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Burjaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yderbyriin gazeeta

Tarilgada beledxeli şangadxaxa

harai tarilgiin xiliter by-
bognixon bolzor ylebe.
naran lgaaza xylee.
şar xadaa, manai byxii
merileşedii, ilangajaa
zooudui pravleentii xidii
şabarai tarilgada be-
lii ulam şangadxan dyr-
ba tarilgada beledxeli
za yzexii ujalgalna.

ed, mynөө deeree manai
yblikiin kolxoozuud xaa-
jamaara beledxeze bai-
şebel, oloxon kolxoozuud
şangaltagyigeer beledxe-
şadalmirlii jabuulxa ba za-
şaa şigşyyritegeer xoşo
şadna baina. Ūşarab xadaa,
şariaalangai Arkomaada
şin medeenei johoор, yre-
şalga 101,2 procent dyr-
şehen bolşoji haa, teree-
şeberlexe jabadal ton xoi-
şaraxan 74,4 procent dyr-
şeed baina.

şarilgada beledxelei talaar
şutagdalnuud gebel, ma-
şarim kolxoozuud bolbol
şaril uargasii deşelyyliin
şii, şemesere jabadalda tu-
şar jime xdaşanarai, yre-
şeberlexe, şreejerdexe ja-
şalii ton xeregşeneşy. Şi-
şade, Xoriin aimag
şol xaaşan yreheneşge 47,2
şentiiin şreejerdexen baina.

şyn Zakaaminai aimagai
şorboin somonoi Jeşeev
şimşete kolxooşoi yrehende
şan tariaanain 50 procent
şydeşehen ba şeberleg-
şyi başгаа.

şaşina zebşegşydei ba
şaril remoonitiin talaar,
şii ilmerşyy baina. Traak-
şar remoonitşo 65,4 proc.
şogdoşo zebşegşydei re-
şen 57,9 procent dyrşeg-
şen baina.

şii faaktnuud xadaa, ma-
şarşyybliikiin kolxooşuudai
şimş gurbadugaar taban-
şyyşiiin xabarta ton bo-
şyi muugaar beledxeze bai-
şodoruulna.

şabarai tarilşii egeel bo-
şxon bolşorto, 7-10 xonog
şyngexex xohotoibdi.

şolxooş sovşooş ba aimag
şide uargasiiin talaar şyrenel
şabaril ylyybşelen şyşedxe-
şyy kolxooşuudai zere-
şee, gektaar byrişee 25-30
şntner uřasa xuriaaza ab-
şadaliil tulaşaa—geze ma-
şarşyybliikiin tyryş xar-
şy, şaxaanovtan bolbol
şadlga soogoo bişehen bai-

şliin tula, byxii du-
şadaluudaa oiriin ydernyy-
şadaxiin tula, egeel
şixexi xemşeenşyşii baina.
şenei tula, manai kolxoo-
şuud byxii şyşoovi bi. Ūşar
şyşegexede, şocialiis xşyde
şaxai bolbol hyylei şine teex-
şeer zebşeglegdehen, ene-

nii xereglexe, eeriingee xere-
şel teexnikii erşimeer şudal-
şan, soloto traktorlişnuud An-
şoonova, Cereenov ba kombai-
şnoor Varfolomeşev mete, xşy-
şee azaxuin şaxaanovtan, şo-
şialiis tariaalangai azalai en-
şyşiaaşnuud, kaadranuud olon
baina.

Bidener bolbol ynder deede
urgasa xuriaaxiin tşylee, byxii
agroşaabarinuudii ba beledxe-
lei yşdelmerlii erşimeer beje-
lyyşee, myneenşee exilşee,
uhalalgiin byxii şisteemenşy-
dii zahabarilxa ba eneeniil
dyrşen xereglexe johotoibdi.

Tarilşii bogonixon bolşorto
dyrşegşiiin tula, sag sooni
moridii amaruulxa jabadal şid-
xexii uđxa şanarai. Ūşar
ilmiin tula, eneşen yleşen
şag soo, kolxooşoi tyryşlegşee
byşen, brigadiir ba paaxarş
byşen bolbol moriduudii ama-
ruulxa, zahaxa jabadalda on-
so anşaralaa tabixa ba taril-
giin yşede xşyed xşyşee teşee-
lei baaza başuulan xangara
ujalgalai.

Nuhtagdaxi partiijna ba sovee-
dai organizaşanuudai xşdel-
merileşedei zygşee, tarilga-
da beledxelei talaar bodoto
operatiiv xştelberi erigdene.
Ene darii kolxooş xoorondoxi
şoor andaldalşii ba yrehenei
materiala şeberlelşii dyrşeg-
şee, şibşii pooli deeree garga-
za, agroşeeşnikiiin zaabarilii
johoор, obolon somoxo. Yre-
şenei materiala bolbol bodoto
kondicaa xşyrgexede joho-
toi.

Manai reşpyyblike soo xaba-
rai tarilgada şiseete hainaar
beledxeliin tşylee, şocialiis my-
rişee ulam byri yrgeneer
delgerşee baina. Myrişeede
ulam ulam şinenşyşy brigaa-
danuud, kolxooşuud, aimaguud
zabaadalsan orono.

„...Ene myrişeeşii byxii xşye
ba argaaraa demşee, eneeniil
şynşegileşer ba yrgeneer ja-
buulxa, tereeniil ynder deede
urgashiin tşylee, şocialiis ma-
lazalai deşeelelei tşylee byxii
reşpyybliikiin myrişeeş bolşoxo“
xeregşei.

(Şaxaanovtanai xandalga)

Hajaxan bolhon, xşydee aza-
xuin şaxaanovtanai şlood
bolbol xabarai tarilşii bolş-
şevlii johoор yngexexiin tşy-
lee ba şaşadans xşydee aza-
lii ulam ulam debayyliin
tşylee daişalşii prograama gar-
gahan baina.

Ūşar ilmeşee, byxii aima-
guud, somonuud ba kolxoo-
şuud bygede, ene prograamii
olonitşede yrgeneer neşterşy-
şee, tarilgada beledxelei talaar,
erşimeer garhan aimagta ol-
şogdoşo, BK (b) Paartiin Ob-
şoomoi ba BMASSR-ei Arkom-
şoveedai damşuulgiin Ulaan
Tugai tşylee, neşş yder xoi
şoluulangyi temesexe xere-
şgei.

Xitaddaxi dainai baidal.

ZURAG DEERE: hurşuulinuudhaa froontdo jire-
hen, xitad aarmiin ofeşeer-başagad.

(Sojuuzioto).

AAVSTRIDAXI BAIĐAL

Aavştrida ygtehen germaaniin yltimaatym

Pariiz, 11. (TASS). Aavştri-
şaa ton treboozno medeşel-
nyyş duuldana. Pariizda ab-
tahan medeşelei johoор, ger-
maaniin praviitelşstvo bolbol
aavştriin praviitelştvodo ylti-
maatym elşgeşee. Ene ylti-
maatym soogoo germaaniin
praviitelşstvo bolbol, ege ty-

ryyn, maartiin 12-to bolşoor
oldohon plebişitiil xoişoluula-
şii ba myn premeşeer miniştr
Şşynşiiin otşavkada oroxii
ba tereeni orondo Zeiss—Ink-
zaartiil tomiloşiiin erile xehen
baina. Yltimaatymel bolşor
myneeder veenşkiin şagaar
17 şaasta dyrşexe baina.

Plebiscite xoişoluulagdaa

Loondon, 11. (TASS). Reiter
aagenştviiin Veenşee medeşee-
şenei johoор, maartiin 12-to
nosxogdobo.

Giitlerovtanai aaşanuud

Veena, 11. (TASS). Urdanş
plebişitiil rexlin erile xedeg,
aavştriin giitlerovtan bolbol
„şolosovaaniil ynen şexer ja-
buulxa gargaanti ygel baina
geze ba plebişcite jabuulxa
bolşor oiroxon bolhon baina“
geze, eneende xabaadaxaa ar-
şahan baina.

Yşegelder Veenе, Graaca ba
busa gooroduudai plebişitiil
şegşyşehen aavştriin giitler-
ovtanai demonştraşaa boloo.
Veenе deere giitlerovtan ba
tedenei poliitikon eşegşyşeg
şed xojoroi xoorondo daildaan

boloo. Pollica bolbol demonş-
raantnuudii reziinovо dybişeer
namnaza taraalgaa. Aavştriin
praviitelştvodo başгаа, Giitler
agent Zeiss-Inkvaartiin
xştelberi doro başгаа pollica
bolbol şyrenel tipografi ba
„Favertşiiin“ xebileli negzehen
baina.

Aavştriin giitlerovtan bol-
bol buzagai provokaşanuudii
şene. Liince deere giitlerovtan
bolbol „oteşestvenno froontiiin“
oxraaniin etdeelde zebşegşeer
doboloo. Eneen deereşee bolş-
hon tulaldaanda 8 xyn şarxataa.

TYRYV BIŞEG—Tarilgada beledxeli şangadxaxa
Antisoveed „baruunai-trockiis bloogoi“ pro-
cees dyyrebe Vengeersk praviitelşstvo şinedxen
emxidşegdee Germaaniin şereşyyd Aavştrida oro-
bo Aavştridaxi baidal Xudaldaanai xşdel-
merileşedei xşdelmeriiniin daişalşii prograama № 3
hurguuliin baidalhaa Pioneerai bulan. g. m.

Burtag muuxai pridaatelşnuudta yşel!

Bişyyr. Zaganai şomono „KIM“ kolxooşo bolhon milt. nşiiin
rezolityşee

Faşlizmai xşlehenşed—Bu-
xaarin, Rlikov, Jagooda Kres-
tiinşki ba bişed bolbol soveed
zasagii unagaaxii, kapitaliizmi
texeriyylii hedeşen baina.

„Baruunai-trockiis bloogoi“
zerlii baanda xadaa, byxii so-
veed araduudta muuxaigaar xa-
ragdahan ba xeneşş demşelge
abxa argaa bolixodoo, aluurai,
şpionaaşiiin, dişeeşiiin, xorolol-
giin meetodto orohon baina.

Xşndel adali dyrşee aldaşan,
ede faşliis noxosuudta ondo
meetod oldoxşgyi başгаа. Ede-
nei şuhata gargaar, aradai er-
xim xşbyyş—nyşed S. M. Ki-
rov, V. R. Menşiiinşki, V. V.
Kybeşev, M. Goorşki gegşed
xorologdohon baina.

Bide, „KIM“ kolxooşoi kol-
xoonşguud bolbol ede buzar
xaxiulxabi—gebe.

bulai, aluurşaa bandiilduudii
buudan alaxaar şidşexii eri-
neşdi. Edeşerte eneşenşee on-
doo xeheltee baixagii! Ede
faşliis noxosuudta manai soveed
gazarta huuri baixagii!

Zerlii muuxai pridaatelş-
nuudai galzuu hedeşgede xa-
riuu bolşon, bide kolxooşni-
guud yşee hainaar xşdelmerile-
şee, bygede şaxaanovtan bolşo
ba eeriingee kolxooşii negen,
tyryş kolxooş bolşoxobdi.

Xabarai tarilşiiin beledxeli
ba tşl abalşii erşimeer ynger-
şexebdi.

Kolxoonşguudaşгаа yşeg bi-
şeg medexegşii jabadali ene
1938 on soo xşyed usadşaxa-
bi.

Kolxoonşgn byxendee gazeed
zaxiulxabi—gebe.

GERMAANIIN SEREGYD AAVSTRIDA OROBO

AAVSTRIII GERMAANIIN OKKUPAACALALGA

Loondon, 12. (TASS). Reiter
aagenştviiin Veeniiin korespon-
deentiiin medeşehenel johoор,
myneeder yşegşyyr germa-
niin gurban broneblişguud
Liince jirebe. Broneblişguudai
goorod oiroxo yşede, germa-
niin 300 şamolodduud goorod
deşgyr niidebe. Bronblişguud
bolbol germaaniin xile teşee
Aavştri teşee oşozo jabaa Rei-
şveerei koloononuudai avan-
gaard bolno. Ene koresponde-
ntiiin medeşehenel johoор, ger-
maaniin aviaşiiin miniştri
orologşo generaal Miilşx Vee-
nede jirebe.

Zalşebşyyrgedexi aavştriin
garniizonoi kamandiir Reişx-
veerei komaandalagşatai nul-
zahan ba eerişge germaaniin
komaandovaniin medelde yge-
neb geze medşylyhen baina.

Giitler Liince deere jireşeer
xşlyeşgedze baina geze kores-

pondeent şaaşanş medeşesene.
Reiter aagenştviiin Beerlinei
korespondeent bolbol, germa-
niin tyryşiiin motorizirvanna
aşastinuud Breenner (aavştro-
iitaliiniin xile şadar) deere jiree
geze medeşesene.

Veena, 12. (TASS). Aavştriin
provincanuudhaa atţahan me-
deşeelei johoор, giitlerovtan
xaxa-xaanagyi ypravleeniil gar-
taa abaa. Yşegelder hşni
Zalşebşyyrg goorodto „SS“ ba
„SA“ ştyrmovlişguudai otriaa-
duud poliitiin ypravleeniin
byxii oşiaalşna gernşyşii
eşeele. Myneeder yde bagta
Giitlerel yge raadiogoor
tunşagladşaa, eneşen sooni
myneeder germaaniin motori-
zirovanna aşastinuud, germa-
niin aarmiin eşkadriili şamo-
looduud aavştriin xili alxa-
za orobo geze medeşegdene.

Aa vştriin praviitelştviiin geşyyd aareştolagdaba

Loondon, 12. (TASS). Reiter
aagenştviiin Vensk korespon-
deentiiin medeşehenel johoор,
geştaapiin naşaalşnig Giitler
Veenada jirebe.

Inşbryyşkhaa Reiter aagen-
ştviiin medeşexenş xadaa, my-
needer yşegşyyr germaaniin
şereşyyd bolbol şarnitodo xile
daban orozo, ene yşede Inşb-
ryyş teşee dytelşee jabana.
Germaaniin şereşgei xamta,
avştriijşk legioonoii otriaaduud
Aavştrida orolşobo. Inşbry-
kiin şybernaator ba vlişee şy-
bernaator aareştolagdahan ba
giitlerovcanuudaa helşgede-
hen baina.

Zalşebşyyrgdo, Kyfşteeinde
ba Mittenvaalişdo neemec se-

regşyyd bolbol aavştriin xile
dotor orobo geze, „Taimş“ ga-
zeedai korespondeent aavş-
tro-germaan xile deereşee me-
deşesene. Yşegelder Bavaariin
ba Zalşexammerşyyt, Tirolş
xoorondoxi xile deere germa-
niin 50 min. şereşyyd baina.
Myneeder yşegşyyr, Zalşeb-
şyyrg, Kyfşteein ba Germiilş
teşee şine germaan aşastinuud
elşgeşgedehen baina.

Loondon, 12. (TASS). Rei-
ter aagenştviiin Vensk kores-
pondeentiiin medeşehenel joho-
ор, aavştriin kaanşer Şşyn-
şii ba aavştriin praviitelş-
tviiin bişee geşyyşii giitlerov-
canuud aareştolhan baina.

XILIIN SAANA

VEENGERSK PRAVIITELŞSTVO ŞINEDXEN EMXIDŞEGDEE

Veena, 10. (TASS). Veen-
gersk premeşer Daraani bol-
bol kabineedi şinedxen em-
xidşee geze, Bydapeşştaa me-
deşesene. Finaansiin mi-
niştr Fabini ba Jyşticiin
miniştr Lazae otşavkada ga-
raba. Tedenei huuriida tomi-
logdoşod: finaansiin mi-
niştr—praviitelşstvenno paar-
tiin deputaad Nemeni—şneel-
ler ba Jyşticiin miniştr—
Jyşticiin minişterşviin ene-
nei urdaxi ştaaş—sekreşaarş
Miikec. Preemeşer Daraani
bolbol mynee xşyter gazarta-
riaalangai minişterşvii tol-
gollşo başhan baina.

Myn, Imreedi (Veengersk
nacionaalşna baankiin tyryş-
legşee) bolbol portfeilşgyigeer
miniştr bolşon kabineedi
oruulagdaba. Praviitelşstviin
şinedxen emxidşegdehen jaba-
dal bolbol Veengersk aarmiin
zebşeglelei tşul poliitiko
praviitelşstviin xubilalta xe-
hentei xolbootoi baina, (xeneiş
medexeer, Veengersk pravi-
telşstvo bolbol byşeniitiin se-
regei albiilii jabuulxi xşyşehen
ba zebşeglelii şangadxaxa bai-
na).

Fraancada praviitelşstvonno kriizes boloo

Pariiz, 10. (TASS). Şotaanai
praviitelşstvo bolbol reşpyyb-
liikiin prezideentede otşavka
yşee.

Pariiz, 10. (TASS). Gavaaşai
medeşehenel johoор, deputaa-
duudai palaadai şocialiis fraak-
ca bolbol şocialiistnuudai xşy-
telberi doro, aradai froontiin
praviitelşstviil biil bolşoxiin
tşylee zybşeerbe. Bliym xadaa
tereende şine praviitelşstviil biil
bolşoxii daalgaa haa, ene du-

radşalii abxab geze fraakciin
zasedaani deere medşylybe.

Pariiz, 10. (TASS). Prezi-
deent Leebren şine kabineedi
başuulxa xeregii Bliymde
daalgaba geze Gavaaş mede-
şesene. Bliym xadaa Jelişekş
ordonhoo garradaa „tereende
daalgagdahan ene xeregii eşes-
tenş xşyter jabaxa“ ba „demok-
raatiin byxii xşyii xamtalza
şadaxa xşyşetei ba togtuurital
praviitelşstviil“ ofoormilxi
oroldoxob—geze medşyyleşene

Antisoveed „baruunai trockiis bloo- goi“ procees dyyrebe

SSSR-ei Verşooovno şyydei şereşei kolleegi bolbol
şide buzar bulai bandiilduud, faşizmai şpionuud ba
şiversaantnuudii yşolooovno xeheltiin deede xemşee—
şuudan alaxaar şidşebe. Soveed şyyd bolbol ede bu-
ar burtaguudii soveed orono gazarhaa şeberlexe ge-
şen, manai oronoii olonacionaalşna araduudai eriliit
şyyrgebe.

Manai soveed araduudai şengel xşyxiyn baidalii
şamagaalagşaa, şoveed orono gazarhaa troock-buxaarini-
nii ba ondoş kontrevolişcioonno bulainuudii arilgan
şeberlegşee, Ştaalin Arkoom N. I. Jeşoov tyryştei, do-
şoodiin xereşei Arkomaada xşdelmerişedte aldar ba
şolo!

Manai aguu jixe oronoii byxii azalşan araduud bol-
bol burtag muuxai bandiilduudii şidşehen, Ver-
şooovno şyydei şidşeberiil negen duugaar haşşana.

BYXESOJUUZNA LEENIN ZALUUSHUUDAI KOMUNII SOJUUZAI CENTRAALNA KOMITEEDAI PLEENYMEI

TOGTOOL

Komsomoolhoo gargalgada komsomooloi organizaacanuudai xehen alduunuud tuxai, BLZKS-haa gargagdagsad apeliacada formaalbno biyrokraad xandalga tuxai ba ede dutuu dundanuudii zailuulxa xemzeenyd tuxai

„Paartihaa komunistnuudii gargalgada partorganizaacanuudai xehen alduunuud tuxai, BK(b) Paartihaa gargagdagsad apeliacada formaalbno biyrokraad xandalga tuxai ba ede dutuu dundanuudii zailuulxa xemzeenyd tuxai“ (BK(b) Paartiiin CK-ai janvaariin pleenymei togtool bolbol leenine komsomooloi organizaacanuudai xysed xamaadaxa байна.

Nyxer Staalin bolbol BLZKS-ai gesyydte, ilangajaa BLZKS-haa komsomooluudii gargaxa tuxai asuudalil sidxelgede, an-xaraltai hergeg ba individyaalna xandalga xuxala baihan jabadala komsomooloi organizaacanuud ba BLZKS-ai xytelberilegded an-xaraltai nege bise xanduulhan байна.

Nyxer Staalinai ede zaabarinuudii yndehe bolgozo, BLZKS-ai CK bolbol komsomooluudai sedxilgyigeer, hergeg biseer, formaalbna-biyrokraadaa xandalga jabadali usadaxil byxil komsomooloi organizaacanuudhaa nege bise erideg baigaa.

1937 onoi main 5-da BLZKS-ai CK-ai pleenym iigeze zaahan байна, gebel:

„Leenine komsomooloi byxil xydelmerii bolbol, komunist-mai yzel surtalaar, komunist-paarti ba tereeni Staalin Centralna Komiteedai bejee ygenxei baixa yzel surtalaar zaluu xynnydii xymyzylyxe —ilme negel zorilgi xysedeg байна. Xynnydte, zygeer jyrel xynnydte bise, xari zaluu xynnydte tus bydens ton hergeg, ton an-xaraltai ba oroldosotogoor xandaxa xandalga bolbol jamar negen ondoonitiin organizaacada oroxodo, komsomooloo jixe baixa johotoi. Eneengyigeer jamar —negen xymyzylyxe tuxai yge garxa argagyl байна.

Komsomooloi olon xytelberilegded bolbol xymyzylygelin ene gol ysloovi tuxai martaxarlian ba gansal komsomoolhoo gargaxa—ilme xemee xeregel jabauldag байна. Xen negen komsomoolooctoi xereldeggyigeer, xeregiina haitar salganygygeer komsomoolhoon gargaxarixa, yngerxedeo zaocnoor, tereene e gem zeme toxoxo, ba-hal zarim daa eneeneil zaocnoor toxoxo jabadal, tedeene-d jyns bise байна. Komsomooloi zarim xytelberilegded bolbol, komsomool xadaa olomiloonoi organizaaca geese, tili-mehee tereeni zergenyydhee xeden zuugaad, ygelis haa xeden mingaad komsomooluudii gargaxarixoo haa, jyns bol-xogyi байна geze, magad, ha-nadag байна. Zалуу xynnydel sylbaada xandaxa ilme xandalga bolbol xymyzylygelin organizaaca bolxo, komsomooloi byxil bodoto shanarta xarxa ba xoroito, bolsevilgi bise xandalga myn“.

Saasane, komsomooloi Centralna Komiteedai 1937 onoi main 23-nai ydereigeo togtool soo iigeze bisehen байна.

„Sojuuzna ba yiledberilin discepliniin ebdehen, sojuuzna ujalga dyrygeegyn ba aza-huudaldaa taaraxagyi muu jabadal xehenei motilvuudaar 1936 on soho ba 1937 onoi tyryysin kvartal soo BLZKS-haa gargagdagsad tuxai, eerlingee byxil togtoomzonuudii 1937 onoi oktiabriin 15 xyrtar xaraxa zyxe ba xysed ynde-hegyigeer gargagdagsad byxe-nii komsomooloon bodxoan abxil exin organizaacanuud, rajkoomuud, obkoomuud, xizkoomuud ba nacionaalsna respyblikennyid komsomooloi CK-uuata duradaxa.“

Komsomoolhoo buruu gargagdagsadii gedegene bodxoan abxa jabadali exin organizaacanuudhaa exilexe“.

1937 onoi aavgustda BLZKS-ai CK bolbol komsomooluudai formaalbna-sedxilgyigeer xandaxa xandalgi tsesegyi geese geze, daxin zaahan байна.

„Komsomoolhoo gargaxa gy, ali komsomooloon bodxoan tuxai asuudalnuudii xelselgede tus tusagaar komsomooluudai

sylbaada sedxilgyigeer, formaalbnaar xandalgi tsesegyi buruuaxa. Komsomooluudii gargaxa gy, ali komsomooloon bodxoan abxa tuxai asuudalil kelsedee, byxil xeregiine ankeetne ba biografiis medeenyydii formaalbnaar elixellexe jabadalaar dyry-gengyi, komsomooluudai xehen gemiin nariaar eliryilen, politis ba xereg byteexe sanaraaran, aradtaa, komu-nis paartida, sovede zasagta tedeenei bejee ygenxei baihan jabadalaaran, komsomooluudii segneze, maaksimym nyxe-rei an-xaral ba hergeg xandal-gil xangaxil komsomooloi komi-teeduudii ujalgalxa“ (Komsomooloi CK-ai IV pleenymei togtoomzohoo).

Paartiiin zaabari ba BLZKS-ai CK-ai togtoomzoin baiba, komsomool organizaacanuud bolbol BLZKS-ai zergenyyd-hee faslizmal trockis buxaarintana agentnuudii seberle-xe xydelmerii jabaulxa zuu-raa, aradai daisadhaa—trockis buxaarintana sploonuud ba xorologsodhoo Leeninei kom-somooloi zergii saasadaa seber-lexe jabadali haatuulxa, ser-joozno alduunuud ba xazalralta-nuudii xehen байна.

Komunist paarti ba sovede zasagta bejee ygenxei, ynen sudarguu komsomooluudii sal-galtagyigeer, yndehegyigeer BLZKS-ai zergenyydhee kom-somooloi organizaacanuudai ogyylinaar gargahan, tedenil xydelmerinydheene ba hur-guulinuudhaan gargahan, ynen sudarguu komsomool-uuudii jamar yndehegyigeer aradai daisad ba daisadai tu-hamarsad geze, nerelen sonos-xohon faaktuud yseen bise bil байна.

Komsomooluudii olooron komsomoolhoo gargaxa, tedenil jamar yndehegyigeer „daisan elemeentnyd“ geze gy, ali „aradai daisadai tuha-marsad geze nerelen sonosoxo jabadali talaar, Jaros-laavskii, Gryyziin, Kyryskii ba Oomskii organizaacanuud, ilangajaa amagan bise байна.

Jaroslaavskii oblastnoi or-ganizaacada 1937 on soo 969 xyn bolbol „daisan elemeentnyd“, „xojor niuurtad“ ba „aradai daisadai barisaat-tai“ gedegde, gargadahan байна. Teed, salgaltai rezyl-taada, edeenei olonxins buruu gargadahan baigaa geze elir-hen байна. Jaroslaavskii ob-lastiiin Riibinske gorkoom bolbol „aradai daisadai barisaat-in tylos“ nyxer Smar-coovii BLZKS-ai zergenyydhee gargahan байна. Ene togtoom-zilins salgaxada, komsomool-eed Smarckoovoi aradai daisadai „barisaat“ baihanilne jynn baigaab gerede, tereenei xy-gsen exe bolbol antisovetel xydelmeri jabaulxa baihan, Ti-toova gegslinde nlaanaka bol-zo baihan baigaa geze elirhen байна.

Komsomooluud nyxed Kos-teenko ba Pociatajev gegsed „aradai daisan Kozeevnikovai barisaat“ baihanil tylos“ Oomskii oblastiiin, Golep-manovska rajkoomoor kom-somoolhoo gargadahan байна. Edener bolbol ene motilvoor xydelmerihee gargadahan baigaa. Ene byxil xeregyy diins salgaxada, Kozeevnikov bolbol nyxed Pociatajev ba Kosteenskii materiaaluudai johoor, aradai daisan geze el-irylegdehen baigaa geze elir-hen байна.

Moskvaa goorodoi Leening-raad rajkoom bolbol Moskvaa-gal tekstilne instityydei sty-deent nyxer K. Podgoornii gegsil „zebegege xurilaagaagi trockist“ geze formylilrova-lan, komsomoolhoon garga-han байна. Salgaxada, nyxer Podgoornii gargalga ton ynde-hegyi geze elirhen байна. Nyxer Podgoornii bolbol Le-ninsk rajkoomoi buruu jabadal-da gomodoon gomodoitoigoor, Moskvaa obkoomoi komsomool-doo abalga ba gargalgil er-xilxe komilsada xandahan bai-gaa. Teed nyxer Podgoorniiin gomodoi 1937 onoi mainha 1938 onoi janvaar xyrtar yzedeegyi xebtehen байна.

Komsomooloi olon organizaacanuud bolbol komsomooluudai oilogdogxogyi asuudalnuudii tedeene oilguulaxiin orondo, tedeeneil „politis etigel, naldabarigyl xyn“ geze, „aradai daisad“ geze komso-moolhoo gargadag baihan байна.

Ziseelxede, Kyryske oblastiiin Sigroovskii rajkoom bolbol nege orondo socializm baigulxa tuxai asuudalil nyxer Bakyylinde oilguulaxiin orondo, tereeneil komsomool-hoo gargahan байна. Rajkoom bolbol nyxer Bakyylinde barisaat baihanil tylos, ysee doloan xynnydii gargahan байна, edeneil dunda: nyxer Kaseenko ba nyxer Goleeniseva bil. Edener bolbol „trockis sabxaruu—Bakyylinil xamagaalagsad“ geze gargadahan ba texnikymde diplom barixa erxee xahagdahan, komso-moolka—stydeentkanyxer Gaal-dina bolbol ene saltagaanaar komsomoolhoo ba profsojuuzna organizaacahaa gargadahan байна. BLZKS-ai Kyryske obkoom bolbol ede togtoom-zonuudii batalhan ba eneente-geze xanta, Sigroovskii rajkoomoi sekretar nyxer Alekseejevii nyxer Bakyylinil komsomoolhoon „xozomodo“ gargahanil tylos, komso-moolhoon ba xydelmeriheene gargahan байна. Nyxer Bakyy-lin bolbol komsomoolhoo bu-ruu gargadahan deerehee, komsomooloi Centralna Kom-iteedoor komsomooldoo da-xin bodxoogdohon байна.

BLZKS-ai Kyryske obkoom bolbol Mantuyrovskii rajkoomoi propagandist nyxer Ivanov-vii „trockist“ geze komsomool-hoon gargaxa tuxai asuudalil tabihan ba xydelmeriheene gargahan байна, jyyb gexede, nyxer Ivanov bolbol Kyryske obkoomoi negedegeer sek-retaar nyxer Yrozeenkotoi arsaldaza, nege orondo socia-lizmal esselen ilaxa tuxai asuudalil talaar, tereenei bu-ruu zylil esergyysen arshan байна. Nyxer Yrozeenko bolbol ene asuudalil eere xysed oilgoxo mederegiil aad, nyxer Ivanovii zyb zylheene xali-an zailuulxi hedehen ba xee-xovai ynter—Prisbeefv singieer aasalta, —nyxer Iva-novii „trockist“ geze pro-pagandis xydelmeriheene gar-gahan байна.

Nyxer Staalin bolbol nyxer Ivanovai bisegte ygehen xori-ruu soogoo iigeze bisee hen: Nyx. Yrozeenko bolbol leeninei yzel surtaluudii bise, ondoon yzel barimtalza baihan, Tanai biseghee me-degdene. Tere bolbol, medexede, „bidener mynee socializ-mal eseei ilaltatal ba kapita-lizmal restavracia ba inter-veenechee xysed gaarantital bainabi“ geze bataldag bal-na. Tiin nyx. Yrozeenkii yn-deheere buruutal baihandan, hezeg tyreze bolxoor bise. Nyx. Yrozeenkii tiigeze ba-talhanii bolbol gansal orson toiron-baigaa bodoto baidali oilgoxogyi ba leeninizmei ele-meentaarna zaabarinuudii me-dexegyi jabadal gy, ygel ge-bel, medeexerxehen zaluu ci-onovniigol xохон hairxalga myn geese geze talbarilza b-ioltoi байна.

(I. Staalin).
Zалуушудай коммунист xymyzylygelin xerege gynze-gil xoro xyrgeme ba leeninei kom-somooli buzarlaxa, ilme xy-telberilin ynter—prisbeefv meetodyylikomsomooloi xytel-berilegded bolbol erid halgara johotoi; xoroito jabadal—hairxal-gil, kapitalis xyrieelgiin jauulii martara jabadali kom-somoolhoo zailuulxa johotoi ba leeninei komsomool bolbol komunistmai tylos temesexe-sanga temeselde zaluushuudii xymyzylyxe daisalaxii organizaaca myn geze xodo-doo hanaxa ujalgalta байна. BLZKS-ai zergenyydhee ogyylinaar gargaxarixiin komi-teeduuud ba zarim udaridaxil xydelmerilegded duradaxa, komsomoolhoo gargagdagsadii xydelmeriheene gargaxa jaba-dal bil байна.

Smoleenskiin oblastiiin, Temkiinske rajkoom bolbol hurgagxa nyxer Krypeeninil aradai daisadai barisaat geed, komsomoolhoon garga-han ba tereeni pedagogis xydelmeriheene garguulhan байна. Salgaxada jyyu baigaab gebel, nyxer Krypeeninil barisaat geed, tere Korolioov gegse, tere yjed syddte orood baihan aad, hyilde gemgyi baiba geze oldohon baigaa. Krypeenin bolbol gurban harlin torso soo xydelmerigyi jabahan байна. Eseste, kom-somooloi CK-ai eneende orol sohonoi hyyleer, Krypeenin bolbol komsomooldoo ba hur-guulidaxi xydelmeridee ge-derge orohon байна.

Ivaanovskii oblastiiin Aleksandroovsko rajkoom bolbol, hurgagxa nyxer Oficeerov-vii „trockist“ geze komso-moolhoon gargahan ba xydel-meriheene garguulhan байна. Oficeerovii DXAK ai oorgan aarestalaa geze, BLZKS ai CK-ta obkoom medeesehen bai-gaa. Salgaita boloxodo, nyxer Oficeerovto toxohon gem-nelge xadaa xardalga baigaa. Oficeerov oridoos aarestda orogyl baigaa geze elirhen байна. BLZKS-ai CK-ai orolso-honoi hyyleer, nyxer Oficeerov bolbol komsomooldoo ba hurguulilngaa xydelmeride gederge orohon байна.

Komsomooloi zarim organi-zaacanuud bolbol BLZKS-haa ogyylinaar gargaxahaa xeter-xede, xygedil aradai daisad-tai barisaat geze pioneer organizaacahaan gargaxa ba tedeeneil hurguulhaan gar-guulxa jabadala xyrehen bai-na.

Leeningraad ba Moskvaa ob-lastinuudta BLZKS-ai zarim nege organizaacanuudai, pio-neer gaalustagai zailuudud deere, magad, kontrevoliy-cioonno temdeglelneyd байна gehen tuxai daisadai provoka-ca, komsomooloi xytelberilegse-dei ba pioneer vozaatanuudai xarahaar baitar jabaulxa jaba-dala xyrehen байна. Komsomool-oi olon xytelberilegded bolbol ene provokaacada soxilo yge-xiin orondo, xarin bejee stra-xovaalza, —pioneer gaalusta-guudhaa zailuudii halgaxii pioneeruudii eehedee baala-han ba tiigeed halgaxa dura-gyl xygedil xehedeg, zarim tuxai usarnuudta, yngerxedeo pioneer organizaacahaa tede xygedil gargadag baigaa.

Komsomooluud—stydeentne-rii BLZKS-haa buruugaar gar-gadag ba komsomooloi organi-zaacanuudai erliteer tedenil huralgahaan zailuudag faaktuud olon bil.

Xaarskov goorodoi gazeedna texnikymei BLZKS-ai komi-teed bolbol nyx. Sylzeenko gegsil „aradai daisantai barisaat“ geed komsomoolhoo gargahan ba direkceer tereeni texnikymhee garguulhan baigaa. Tiin nyx. Sylzeenko radaa aradai daisantai jamar barisaagyi baihan geze salgal-taar oldoo. BLZKS ai CK-haa xabaadan orolshonoi hyyleer nyx. Sylzeenko komsomooldoo ba texnikymde bodxoogdo-hon baixa jym.

Tbilisidexi mediclin instityydei dergederi komsomooloi organi-zaaca bolbol Megresvili geg-sil komsomoolhoo gargaad, di-rekceer tereeni instityydehe garguulhan baigaa. Tereen tuxai BLZKS-ai CK-da asuudal tabi-za xelsekede, Megresviliil gem-nehen gemnelge todoroogyi. Tiin nyx. Megresvili, jamar zeme asagdangyl, komsomool-doo bodxoogdohon байна.

Ede faaktuudii jyyger tal-barilxat?

Xamagal tyryynde, komso-moolhoo gargagaar ilgarxa ba hereme dutuutal gedegde ze-melylyxe bolxohoo eerligee straxovaalxi oroldohon, kar-jerlistnar BLZKS-ai xytelberil-xii xydelmerilegded dunda bil baihaar talbarilagdana. Ilme karjerlistnar bolbol ne-gentaa komsomooloi gesyyn-tusaa, buruu baig, medyylyge ygtee xadan, tereenee sa-daalia tyrgen zalaxa xereg-tei ba eneeger, hereme du-tuutal gedegde zemelylyxehe

bejee straxovaalxa geze too-lo-dog байна. Ede karjerlistnar bolbol eehedee heremetei sin-gieer xaragdaxiin tulada, bol-hon saltag byride komsomool-uuudii BLZKS-ai zergenyydhee gargaxa belen baidag.

BLZKS-ai Sverdlovsko oob-lastiiin Jegoorjinskiin rajkoomoi sekretar nyx. Kostarioov gegse komsomolec Krasillni-kovoi tuxai asuudalil salgan zyze baihan, komsomooloi suglaan deere baalsaxa zuuraa: „Ede materiaaluudai nosol-doo ba salgaza baihanaimnai xereg jyyb, obkoomo jabuul-xadamnai tende salgaza zyene oee, xerbee xazalghan bai-gaahaamnai zahuuza. Gargaxa xeregeti“ —geze medyyihen байна.

Komsomool dotor baigaad, ysee eliryylegdeegyi, aradai daisad ba tedeenei tuhamarsad bolbol eehedee soxiliti zailsuul-xa ba paartiiin ba sovede zasagat urda komsomooloi gesy-ydei neril buzarlaxa gehen, provakacioonno zorilgoor xar-dalgata medyyilgenyydii yge-xe jabadali emidkxede ba herem-ege tuxal xaxaraldadag байна.

BLZKS-ai Arxaangel'skiin obkoomoi sekretar baihan, mynee eliryylegdehen, aradai daisan Kozin gedeg, ynen se-xe komsomooluudii zoriuuta gazaasaldag ba tedeeneil „dai-sad“ ba „xojorniuurtad“ g.m nereldeg baigaa.

BLZKS-ai Arxaangel'skiin gorkoomo huchan, aradai daisan Petyxov gedeg, myn time buzar provakacioonno xydel-meri jabaulxa baigaa.

BLZKS-ai Ivaanovska oblastiiin Jyryrjev—Podolskiin rajkoomoi sekretar baihan, mynee eliryylegdehen, aradai daisan Maxlov gedeg, komso-mooluudta „daisan xarxa ja-buulxa xebe“, „sabotaa xebe“ gehen gemyydii asan, BLZKS-haa olooron gargaxa jabada-xil enkidxehen ba xarin aradai bodoto daisadii, moraalno zab-xairagsadii eerlingee arsalalga dorog adbag baiba.

Bag nemerihen, aradai daisad bolbol komsomooloi organi-zaacanuudta, naidaxagyl ba xeterxelgeer hezeglexe jabada-lai usar baidal bil bolxoxil el-debselen oroldodog ba ene zuu-ra, xen negeneer gazaasaluul-han komsomolecchi xen arsal-han ba tiigeed halgaxa dura-gyl xygedil xehedeg, zarim tuxai usarnuudta, yngerxedeo pioneer organizaacahaa tede xygedil gargadag baigaa.

Komsomooloi zarim nege xy-telberilegded, daisadai ene pro-vokaaci eliryylxiin orondo, xarin eehedee yseen bise usarta, daisadai ajada orozo, xeregel bodoto usar udiins salgaza zyengyl, bejee ygen-xel ba ynen xere komsomool-uuudii BLZKS-haa gargadag байна.

Komsomoolhoo yndehegyi-geer gargalga, xynnydte, BLZKS-ai gesyydte sedxilgyi-geer xandaxa xandalga bolbol aradai daisadta tuha tyxem boldog, jyyb gexede, timenyyd antibolsevilgi jabuulganuud xadaa BLZKS-ai zergenyyd soo xeterxel hezegle tarilag, BLZKS-haa buruugaar gargag-dagsadai dunda duragutalga ba xoroo busaka jabadal bil bol-godog байна, tiixeden fasiz-mal trockis —buxaarintana agentnuud bolbol iimenyyd duraagutahan ba xoroo busal-han nyxedil bejedee sagtagal-za, eeddingee xonohoo tede-nii daxuulan, daisadai sabar-salaag uruu abasagad байна geze oilgoltol boloo geese.

BLZKS-haa ogyylinaar ba buruugaar gargadag faaktu-uuudhaa, komsomooloi olon xydel-merilegded politis vii-voduudii xeegeyi, komsomool-uuudhaa orohon apeliaca ba gomodoonuudai usar udiins hai-sa salgaza zyedegyi, apeliac-inuudii zyxe xuxalin xuxala xydelmerii, BLZKS-da abalga ba gargalgil erxilxe komilsa-nuudta naldan daalgazarxihan байна. Ede komilsanuud xadaa komsomooloi xytelberiheer taha-rangi ba tedenyydte biyrok-ratizm ba volokita argagyl delgerengi baihil salgaita xaruulba. Xeden zuugaad apeliacanuud xede xeden

haraar yzengengyi baid ba joho mete, ede kom-sanuud komsomoolhoo g-gahan tuxai BLZKS-ai rajk-muudal sidxeberinyydi n-xanis johoor stampovaal-baina. Komsomooloi Kyibes-ke obkoomdo 485 apeliac-nuud mynee boltor yzede-gyi байна, komsomooloi Ba-ryysin CK-da—425, Yzbek-taanai LZKS-ai CK-da—4 Voroneziii obkoomdo—3 Tambovsko obkoomdo—3 ba BLZKS-ai Altain xizkoo-do—332 apeliacanuud.

Komsomoolhoo gargalga xal asuudalnuudii sidxelge BLZKS-haa gargagdagsadai apeliacanuudii salgan zyelge an-xaralgagyi ba sedxilgyige xandaxa xandasa bil baida Komsomooloi olon komi-teed bolbol komsomooloi gesy-ydei xehen, ali nege zema jabadali saltagaaniil salga-zyengylgeer, tereeni kom-mooloi zergenyydhee da-gargaxarixidag байна. BLZKS-ai zergenyydhee komsomolec gargaxiin urda tee, tereen uridsalan hanuulga xexe, x-ee eneens tuhalaagyi haan, aman zeme toxoxo, vilgov-asaxa, zaharxilin tulada, be-zor ygedee bolxogyl aal. Te-imerxyy xemzeenyd kom-somooloi organizaacanuud xegdedegyi baihandan ge-se xexer байна. Xynnydte, kom-somooluudai sylbaada a-xaraltagaar xandaxa jabad BLZKS ai komiteedai xydel-ride dutadag байна.

Komsomoolhoo gargalgad BLZKS-ai organizaacanuudai xegdehen, bydyylil alduunu-yyse jynn deerehee boln-gexede, komsomooloi olon xy-telberilegded bolbol komsomool organizaacanuudai xymyzyy-giin yryge tuxai martadag e-tiin tedeenei zarim negenyd-nb, eerlingee politis bele-xelei hula deerehee, xymyzyy-giin xydelmerii adminis-tratiyna johoor, xaxaralgaa bil lidog байна. Ede alduuna-xadaa, komsomooloi organiza-canuudai kritike ba samokri-tiklin dutuutal baihan tuxa ba komsomooloi zarim nege xydelmerilegded olonite kom-somooluudhaa tahaaran tuxa myn baha gerselne.

Bolsevilgi he mzi by-xemzeegerens deeselyyil bag nemerihen, aradai daisadii komsomool soohoo saasad-ne eliryyle ba yndeheere maltaza halgaxa bolon, nyx Staalinai komsomolec nyx Ivanovta bisehen bisegsoog-xelehen, xytelberilin ynter-prisbeefv meetodyyil ylegde-gyigeer usadaxii komso-mool byxil organizaacanuudhaa tedeenei xytelberilegdedne BLZKS-ai CK-ai pleenym ene.

Komsomoolhoo gargalgad usarhan bydyylil alduunuud zahalga ba BLZKS-ai gesyydte ogyylinaar, dyn deeren xadadag xandaxil usadaxil xadaa —BLZKS-ai byxil organiza-canuudai xuxalin xuxala zoril-bolno geze, BLZKS ai CK pleenym toolono.

Bolsevilgi hereme xadaa bidenii komunist paartiin hurgadag johoor, jyyb gered burtag hanalta straxovaalgi zorilgoor, BLZKS-ai zergenyy-ne komsomooluudii zuu zuu gaadaar, salgaza zyengyl, gaxa gehen jabadal bise, m-rn daisadii, bidener xaisa-gene, bag nemeris x haan tederer xers zerge suran ba mexetis haan, eliryyle se-daxa jabadal bolno. Komsomool byxil organizaacanuud bolbol komsomoolhoo gargalg-tuxai gy, ali komso-ol-suudii komsomooloi xerxenydiiis o-g-xo tuxai asuudalnuudii sidxe-xede naribatal ba nyxere an-xaral gargaan zyylle ujal-gatal.

BK(b) P lin CK-ai janvaariin pleenymei sidxeberinyyde yndehe abxa, BLZKS-ai CK-ai pleenym bolbol byxil komso-mooloi organizaacanuudii jab-gal an-xadaa:

(Yrgelzelelen 3 dxi niuurta)

Byxesojuuzna Lenin zaluusudai komuniis Sojuuzai Centraalna Komiteedai Pleenymei TOGTOOL

Komsomoolhoo gargalgada komsomooloi organizaacanuudai xehen alduunuud tuxai, BLZKS-haa gargagdagadai apeliaacada formaalna-biurokraad xandalga tuxai ba ede dutuu dundannuudii zailuulxa xemzeenyyd tuxai

(Tygesxel. Exins 2-dxi niuurta)

1. Komsomoolsuudii komsomoolhoo gargalgatuxai, ali komsomooldons bodxooxo tuxai asuudalnuudii siidexede, zarim tususagaar komsomoolsuudai sylbaada sedxilgyigeer, formaalnaar xandaxa jabadalai bi baihann praaktikii ylegdelgyigeer usadaxa. BLZKS-haa oloorons, ogyylinaar gargalgii eris eselxe.

Komsomooldoo bodxooxogodto komsomooloi dokymeentins darii ygere ba tedeeniil komsomooloi organizaacanuudai xydelmeride xabaadalsalgada xanduulxii komsomooloi byxii komiteeduudii ujalgalxa.

2. BLZKS-haa komsomoolsuudii ogyylinaar gargagdag, komuniizmai xeregete bejee ygenxel ba ynen seie komsomoolsuudii gazaaxalka ba aradai daisadta tooxoojabadal gargagdag, tede xydelmerileg sedil komsomooldoo xytelberilxii xydelmeriheens zailuulann gargaxa xyrtter, xanga xehexe.

3. Obkoomuud, xizkoomuud ba nacsrespybikenyydei ZKS-ai CK-undai dergede baihann, BLZKS-da abalgii ba gargalgii erxilxe komiisannuudii usadaxa. Komsomoolsuudhaa orohon, apeliaacanuudii salgaaxa yzgelge bolbol apeliaaca barigsiin niuur deere, obkoomuudaar, xizkoomuudaar, nacsrespybikenyydei ZKS-ai CK-nuudaar xehen baina.

4. BLZKS-ai zergenyydhee gargalgatuxai ba komsomooloi zeme asalgatuxai asuudalnuudii, xen komsomooloi zemet jabadal xelsegdeneb, erxebise tereenei niuur deere xaraxa yzexii komsomooloi byxii erin ba rajoonno organizaacanuudii ujalgalxa. Komsomoolhoo gargalgatuxai gy, ali komsomooloi zeme asalgatuxai, erin organizaaciiin siidexeri byxen xadad, tus komsomoolsuudai niuur deere, erxebise BLZKS-ai rajkoomoor batalagdada baixa johotoi.

Komsomoolhoo gargalgatuxai gy, ali zeme asalgatuxai BLZKS-ai rajkoomuud ba gor-koomuudai siidexeri komsomoolsoolee xadad, obkoom, xizkoom ba komsomooloi nacsrespybikenyydei CK-da bolon BLZKS-ai CK-da xyrtter gomool bariza sadaxa baina geze byxii komsomoolsuudta tall-barilxa.

5. Komiteeduudta baihann, komsomoolsuudai byxii apeliaacanuudii gurban harlin torso soo xaraxa yzexii byxii obkoomuud, xizkoomuud ba nacsrespybikenyydei ZKS-ai CK-undai duradaxa.

6. Buruugaar gargagdagadai BLZKS-ai gesyydei erxede-nis bodxooxodo, komsomooloi komiteedund bolbol komsomool-

do bodxooxogodso komsomooloi dokymeentnyydei BLZKS-ai jamar rajkoom, gorkoom ygere johotoi baihiins, eehedinge siidexeriniyryd soo todoroi zaaxa ujalgalat geze togtooxo.

7. Komsomooloi byxii organizaacanuudii, BLZKS-haa gargalgatuxai eehedinge siidexeriniyryd soo, gargahanaigaa motiivnuudii todoroi ba honoor nairuulxa biisexii ujalgalxa, jyyb gexede, ede siidexeriniyryd zyb buruui deetelxi organizaacanuudans salgan yzexe argatai bolno.

8. Komsomooloi ali nege gesyyinii xardahan, gemte niuurnuudii xariiusalgada xabaadulxa; xarduulhan komsomoolsuudii xyted reabliitiirivalxa ba tus komsomooloi neri gutaahan materialnuud urda-teins tunxaglagdahan baigaa haans, tereeniil reabliitiirivalhan tuxai, siidexeri xebelde toliolxii BLZKS-ai byxii organizaacanuudii ujalgalxa.

9. Komsomoolhoo gargagdag-gaar dasaramduulan, xydelmerihe ba hursalsalxa zailuulann gargagdagadai, xoxio soveed ba azaxuul organizaacanuudaar damzuulan, xydelmeridens oruulxa ba hursalsaldans bodxooxi obkoomuud, xizkoomuud ba nacsrespybikenyydei ZKS-ai CK-nuudii ujalgalxa.

JAPOON ZASAGAI PROVOKACIOONNO MAXINAACA

Vladivostog, 10. (TASS) Ende abtahn medeeselei johoor, urda Saxalin deerevi japoonyd bolbol, ene onoi agyjaabrilin 22-oi yder bolhon, stoormoor urda Saxalinai erje abasagdagahan aad, japoonyd agaar xuuli busaar barigdagahan, soveedai zagaha agnuu-rin „Viimpel“ geze xyyynii kapitaaniil ene onoi maartiin 1-nel yder, nege zil kaatorgiin xydelmeri deeriin syatlebe.

„Viimpel“ deere komandiin 1-yn ba 13 xyn pasaziirnuud, edenei negenins, xojor hara bolhon xyxer xyygetei xener bii baina. Ulasoorondiin gurimai johoor, gemtelde orogodto tula-lamza oruulan, tedenii Sojuuzdane busaxiin orondo, japoonyd zasag bolbol japoonyd pravitelstviiin sexe daabariiaar, xyyynii kamaanda ba pasaziirnuudains barihan ba eldeb gemte jabadalnuudii, edeen soo spionaa xehenel tylee Soveed Sojuuzda aarestalagda-han, japoonguudai tedeeniil andaldai duradaxan baina. Soveed pravitelstvo bolbol ene duradaxalins erid arsaa, japoonyd zasag bolbol busiin jabulgiil erid buruusaaxa, jama-rs gem zemegyi manai xy-nyydei darul syllelexiin erite xehen baina.

Tugebes, japoonyd pravitelst-vo bolbol myrdelge xehen xeberteiger manai xynyndii barihaa ba andalza xere tu-xai duradaxaa xehere baina.

Deere xaruulagdahan mede-esel jyy xaruulab gexede, japoonyd zasag bolbol „Viim-pelel“ kapitaaniil bariza xu-uli busiin prigorov gargaxa, SSSR-te aarestalagdahan eehediin spionuudai andaldaxa abxil xysehan baina. Eneen tuxai jyn gerselneb gexede, komandiin zarimuudans ba pasaziirnuudans xadad, myr-delge xegde baihan xeberteiger xaaldaa barigdagaa baina. Eneen deerehee bodxodo, xer-hee myrdelgiin xegdehens haan, „Viimpelel“ kapitaan bolbol tereenei dyreedyide syyllegdehan bolno.

Japoonyd zasag ene xuuli busiin jabulganuud bolbol manai ende jixe duragyitelgin gaixal bolzo, effektivne xem-zeenyydei xariinuudans abxa ge-hen eritenyydei byri tyrgedyyine.

1938 onoi fevraaliin 19-de, su-luu myryhe abxii tylee Xa-kodaate oshon, „Kyzneekst-roi“ geze soveed paroxoodii bariza, tereenei boort deere ja-bahan, komandiin 35 xynyndii ba 37 pasaziirnuudii odoo xyrtter aarestadta barihaa, jyyb gexede, japoonyd zasag bolbol Soveed Sojuuzda aarestalagda-han, spionuud ba busad gem-tedii edeneer andaldaxa ab-xii oroldono.

TASS-iin AZAGLALTA

(TASS-iin medeesehenei johoor, stoormodo orozo urda Saxalin jabasohondoo zemetel, kapitaaniil syyldehan jabadal-da esergy, myn „Viimpel“ ba „Kyzneekstroil“ syynde-nyydei tereenei komanduud ba pasaziirnuudains xuuli bu-saar barihan jabadalda eser-gyy buruusaali medyyxii, SSSR-hee Tokiodo baigaa polpreedte daalgadaba.

Japoonyd gadaada xeregyy-dei ministerstvo bolbol, SSSR-te barigdahan ba syyllegde-hen spionuud ba busad gem-tedeer „Viimpelel“ komanda ba pasaziirnuudii andaldaxii xeden udaa duradaxan baina geze ba ene duradaxalnuudii soveed pravitelstvo erid arsa-ba geze TASS-a batalaba. Ja-poonyd xuuli busiin jabulga-da xariuu bolgon, Japoonyd syllegdexee baihann, naiman ja-poonguudii elgeexee boliood baina.

№ 3 hurguuliin baidalhaa

Maartiin 9-ai ygleegyyr xabaral urin dulaanai jazata tem-dag yzyilen, tungalag haixan agaar ariuxanaar zerlegeeten dolgozoo baiba. Tolron baihann portreduudii toiruulan, soveed Exe orono halbaran baigaa sengellig xyxiyy baidal deere,

— „Ene manai ogtorgol, Ene manai xygyed, Ene manai zolnai, gereleer tolono, Staalin—manai naran, Staalin—manai zyren, Bidener, Staalinai ygeer delxeiji erjyyxebdi“ —gehen loozung doro xoxioog-don gargagdaa, xanadans xadadai baina.

Huragsad bygede eneen tee-se anaralaa xanduulann honir-xon xaranad. Myn 1,2,3 ba 4-dexi klaassuudai huragsad ene zaal soo suglaraad, staarsa klaasshaa tabigdahan, huragsa-dar xytelberilyylen korovood ba bise naadanuudii emxidren, ergin tolon jabaza duuladana. Edeenei dunda hurguuliin di-reektor nyxer Nikolaajev xy-rse jirenxi baina. Huragsada-

ns, Andree Alekseejevic, naa-dajil—geze xandaza, naadanai dunda xyten oruulna. Nikolaajev bolbol xygyedee inag duratigaar xandagad ba huragsadtaa ton jixe xyndetei baidag.

Huragsadans bolbol ton beje bej-dee inag xaluunaar xan-dalsaza, koridoor sooguuraa xojor gurbaaraa xyterelden jabaza zugaalana. Ene bolbol xygyedee dunda komuniis xy-mezyylgiin hainaar tabigdaha-nii xaruulna.

Udalsgyi zvonogoi abiaan xanxinaa, huragsad bygede eehedehingee klaassuudta zuramtal xoxiood jabaza orood, zanaatins xilbe. Dyrbedexi klaassal zanaatida oroxodo, arbaad garan nahanai ariux-an seber xygyed huragsaig-ni-gaa xyryse jirexi xyteen, nom ba tetraaduudaa xaraxa hu-nad. Tusaan bolxodo hurag-sans ybedehen baiza, direk-tor Nikolaajev ene klaassai za-niaatii too bodogo seezer ba biiselgeer boduulxa, tyryysiiin yroogii yngerbe. Ene klaas-sai huragsad bolbol hurag-

XUDALDAANAI XYDELMERILEGSEDEI XYDELMERIIN DAIŠALXII PROGRAAMA

Buriaad-Mongol respyybli-kiin xudaldaanai organizaacanuudai xytelberilxii xydelmeride, aradai daisad Pilynoov, Laatesev ba Baltuujev gegsed yni udaan sag soo xydelmeril-xe zuuraa, buzagal xorololgo xehen baina. Ene usarhaa azal-san aradai xereglexe yrgen xeregleseer xyted xangaxa ja-badal ba xudaldaanai seetinyy-dii (magaziinuudii, lariooguudii ba klooskanuudii) olon bolgo-xo jabadal manai respyybli-kede, ilangajaa Ulaan-Yde goorodto, myn jixe jixenyyd azyiledberiliin gazarnuudaar dutamag baigaa.

Ede xorologsod ba aradai daisadai jabuulxa baihann bu-zar xeregen eliryylegdeze, xudaldaanai organizaacanuudai xytelberilxii poostnuudhaa yni sagta xuu xobxo xoxidohon boloox haa, yneende soveed xudaldaanai xydelmeriil haiza-ruulxa xemxee jabuulganuud ba xorololgiin xoxisongii usadaxiin tula, bolsevilg xytelberil ba xydelmeri ysee xyted xaragdanagyi, azalsan aradai eriltii xangaxa jabadal jixexen dutamag zandaa bai-haar baina.

Tiimehee, soveed xudaldaanai xydelmeriil saasadaa hai-zaruulxin ba azalsan aradai eriltii yrgeneer xangaxiin tula, Buriaad-Mongol respyybli-kiin Aradai Komisaarnarai So-veed bolbol 1938 onoi fevraa-liin 27-doo gargahan togtoom-zo soogoo lime siidexeri abba. Maartiin 5-nai yder bol-tor Ulaan-Yde goorodoi ceen-terte hy xudaldaxa nege maga-ziin, maartiin 15 boltor PVZ-ai xojordoxi ucaastagta myn hy xudaldaxa nege magaziin neexe. Ede magazinuudta xudaldagaxa hynel produuktii (silde abtahn hynel 30 pro-centii) Tarbagatain, Kabaansk ba Zagarain aimaquudhaa be-ledxen xangaxa; edee xooloi magazinuudai sojuuzai suga-maar gastronomiis ziseete nege magaziin Ulaan-Yde goorodoi ceenterte main 1 boltor neexe; PVZ-de, Ydiin urda be-jiin toxondo, Sovmontybtuur-giin sklaadai dergede, sille mexaniis zavoodai dergede xi-leeme xudaldaxa 5 magaziin apreeliin 1-nel yder boltor neexe: xudaldaanai organizaacanuudai (Burmontorgiin, Vot-torgipidai ba traanstorgipidai; xytelberilegsedii) ooboslin edeneei zylinyydei xudaldaxa 7 magaziin neexe geze ujalga-laa.

Gadana, Burmontorgiin su-gamaar miranai kombinaadta ene onoi sentiaabrilin 1-nel yder xyrtter, sille mexanis zavoodta aavgustiin 1-nel yder xyrtter nege universaalna magaziin neexe; myn Burmontorgiin sugamaar PVZ-ai xojordoxi ucaastogta ed byd xudaldaxa nege magaziin neexe; xudaldaanai organizaacanuud bolbol ilangajaa goorodoi xaxa ga-zarnuudaar xyten undanai ba edee xooloi zylinyydei xudal-daxa 95 lariooguud ba kloos-konuudii main 1 boltor neexe (eneens sohoons 35 zeebe-

riilin xudaldaa emxidexee). Eneenei emxidexelgiin jabadalai bejelyylen gyisedexiin tula 10 xonogoi torso soo plaan zo-xiozo, xudaldaanai organizaacanuudta yxexii xudaldaanai Arkomaadta duradaxa gebe.

Myn Ulaan-Yde goorodoi ceenterte ene onoi maartiin 20-nol yder xyrtter nege kafee (20-nol undalaxa gazar); niitiin edee xoolii erxilxe treestiiin xabaatal № 3 ba № 1 stoloo-vonuudai baihann gerii jixed-xexe.

Byxii xudaldaanai organi-zaacanuudai xytelberilegsed magazinuudii erxilegsed ba otdeelnudii daagsad bolbol maarta harada eehedinge daabarida baihann magazinuudii erxebise seber ba kys-tyyrne bolgoxiin ujalgalna.

Myn Buriaad-Mongol respyybliki dotorxi edee xooloi zylinyydei ba ed tovaar by-teedeg azyiledberinyydei by-teen gargaxa produukciin sa-narii deeselyyxe, assortimeen-tiins zuramsalan haizaruulxii edeneei byxii xytelberilegsedii ujalgalba.

Ede byxii zaagdahan xemxee jabuulganuudii tusxalta sag bolzor soon bejelyylen dyrgel-te bolgoxiil, xariiusalgata niuurnuud bolgon, Burmontorgiin direktor nyx. Pav-leenko; Arkomsoveedai derge-dexi beledxelei komiteedai naidalgata nyx. Iliin; xudal-daanaal Arkoom nyx. Kyra-sev; edee xooloi magazinuudai sojuuz nyx. Davidov; xleeb-toorgiin direktor nyx. Zip-xoolov, Burkopsojuuzai ty-ryylegse nyx. Seelberov; edee xooloi treestiiin direk-tor nyx. Karnayxov; mi-xanaal kombinaadai direktor Riabov; edee xooloi Arkoom nyx. Vesooeki; goorodoi komu-naalsna azali erxilegse nyx. Ka-sarov gegsedii ujalgalasaa.

Eneenhee gadana, magaziu-ud, stolooxo, larioog ba kloosknuudii biil bolgoxo tuxai xaraaduulagdahan gazarnuudta busadai arsalta xere jabadal usaruulxa zergetel boloo haans, tedeenei xoorondiiin xoxilolgo baigulxii Ulaan-Yde goorodoi soveed ba goorodoi prokurooroi xabaaralsaxii duradaxsaxa ge-be.

..

Azalsan aradai eriltii yrgeneer xangaxa ba soveed xudal-daanaal xydelmeriil haizaruul-xa tuxai gargahan, BMASR-ai Arkomsoveedai ene togtooliil bejelyyxe jabadal bolbol xudaldaanai xydelmerilegsedei xydelmeriil daisalxii prog-raamans myn.

Eneenhee gadana, soveed xudaldaanai respyyblikiin sta-xaanovtanai siloodoi delegaa-duud bolbol xudaldaanai xydelmeriil haizaruulxa tuxai eehedinge xandahan biiseg soo, xudaldaanai organizaacanuudai xytelberil bolgon ab-xaar aixabtar xuxala zaabari-nuudii ygehen baina. Ede byxii zaabarinuud bolbol xu-

daldaanai xydelmeride toxiool-dohon, dutuu dunda zylinyydei yudeheerens usadaxa, kope-rativai socialiis ymsii yrixe ba xulagallaxa jabadaltai te-mesexe, azalsan aradii xuxa-la xeregleseerens xangaxa ba xudaldaanai organizaac-naal xydelmeriiee kyslytyyrne johoor jabuulxa negen xuxala yudehenlins bolzo ygene.

Ilimin tula, BMASR-ai xu-daldaanai organizaacanuudai xytelberilegsed, byxii xydelmerilegsed bolbol eehedinge xydelmeride bolsevilg xubi-lalta gargaxa, eneegeere xudaldaanai organizaacanuudta aradai daisadai jabuulxa bai-gaa xorololgiin xoxisongii yn-deheerens usadaxa xariiusal-gii jixedxe ygene.

B. On.

STAXAANOV HARA

Ulaan-Ydiin uhan zamai traansport deere 1938 onoi maartiin 1-hee apreeli 1 xyrtter sydoremontii bain sanartai-gaar dyrgexiin tula staxaanov hara sonoxogdobo.

Staxaanov harin tyryysiiin yderhee exilze, uhan zamai traansportin staxaanovtan ba xydelmerilegsed bolbol predpri-jaati ba ceexenyyd deegyyree ziseete dyrgeltenyydei xaruul-han baina.

Politotdeel ba komsomooloi komiteedai iniciatiivaar mexa-niis ceex deere emxidexdehen, tookarsnuudai komsomooloi brigaada (brigadiirans nyxer Rozeentii) ziseete hainaar xydelmerileze, staxaanov harlin exin yderte 225 proc. yderlei-goe daabarii dyrgyehen ba xojordoxi yderten ene ceex deere zaluusudai brigaada emxidexgeze, myn noormoo 210 proc. dyrgyehen baina.

Dyrbedexi yderte byri hain pokazaatelnudii xaruulxa, tookarsnuudai komsomooloi brigaada 263 proc. xyrtter dyrgyehen baina. Edeen sochoo rekoordno pokazaatelnudii tullaagad; Panooz—433 proc. Zaarinov—371 proc. ba biiseg bolno.

Ulaan-Ydiin uhan zamai traansportin erxim staxaanov-tan bolbol sydoremontii bolzor soon dyrgyee, Zyyen-Sibirin paroxodstvotal xehen myril-seegoe ilan garliin tula, bolsevilg johoor temeseze bainad.

Sediix.

guulidaa stolooxo neeze, xyy-gedei ygleenei xaluun xool emxidex. Tereenhee gadana, kryzooguudai xydelmeriil hai-naar tabihan baina. Myn hur-gagsadai kabiniedii hainaar zabahan geze zerge ton jixe xydelmeri xehen baina.

Gadana, xygyedei tyrelkidei barisaa baigulxa, tyrelxidei suglaa tataxa zerger xyby-dee hainaar xymyzyyxiye ba hurguulihaans tahaduulangi jabuulxiin tuxai asuudalnuu-dii siidexdeg baina.

Huragsadiin respyyblikiin olimpiaadada fizkyslytyyrei noomernuudii xaruulxaar be-ledxeze baina. Huragsadai dun-da politis—xymyzyyxiigiiin xydelmeri yrgeneer tabigdan-xal.

Huralsalai zilei eses xyrtter № 3 hurguuli bolbol byxii dutuu dundannuudaa sym usad-xaza, huralsalaigaa programmi hain pokazaateltaigaar dyrg-gexiin tylee, ene hurguuliin huragsadai kollektiv sangaar temeseze baina.

Nyxer Nikolaajevai erxim ziseete xydelmeriil oopedii byxii hurguuliinud xalan abxa johotoi.

N. Cebeenov.

Xaraad yzegtii, eneenei urda tee, harlin yjede, ene hurguuli jamar baidaltai baigaa hem. Xyygedei dunda xymyzyyxiile-giin xydelmeri muugaar tabig-dahan deerehee, discipline ton muutai baihann baina Hur-guuli dotorons jixe halan, kryzooguudai xydelmeri geze baigaagi, komsomooloi, pio-neerei kabinied g. m. xaalga-tai baihann baigaa. Baha yglee-nei xaluun xool emxidexge-de-gyi baigaa.

Yngerhen fevraals hara soo № 36 hurguuliin direktor baihann Nikolaajev gegslii gooro-doi gegeerelei tahag, ene hur-guuliin direktor bolgon tabi-hann baigaa. Nyx. Nikolaajev bolbol ene hurguuliin baldai-li ton bogonixon sagal torso soo tanigdasagyi ondoo boltor zahaza sadad.

Jyyb gexede, xygyedei dun-da xymyzyyxiigiiin xydelmeri hainaar tabiza, tederenei hanal sedxili beje bejedens dyte bol-gon xanduulhan ba discipline-ni haizaruulaa. Komsomooloi, pioneeri, filzeekiin, biologis ba fotokabinieduudg. m. zahaza, dotorxiins simeglen gojoozo, ede kabinieduudai xydelme-rii hainaar tabihan ba hur-

HURGAGSADAI ZYBLÖÖNHÖӨ

Ulaan-Yde goorodoi exin, dunda ba deede hurguulinuudai hurgagsadai zybleen, goorodoi teatruudai, kinoogoi xydelmerilegselei, alban gazaruudai xydelmerilegselei naidalgatadal ba partiiin ba komsomooloi obkoomol bolon gorkoomol xydelmerilegselei xabaadalgata'gaar, meartiin 11-nei ydeşe bolbo.

Ene zybleen deere, BK (b) P-jin Gorkoomol sekretar'nyx. Fomilin, Ulaan-Ydin hurguulinuudaar hurgagsadai dunda politiiis xymyyzyylgin xydelmeriin jamar zerge jabuulagdaza baihan tuxai ba saasadaa ene xydelmeriin jamar jabuulxa tuxai doklaad xebe.

Nyx. Fomilin xadaa, eeriingee doklaad soo xelexede, — ydeşe baigaa zaluusuidii komuniis johoор xymyyzyylxe jabadal bolbol partiiina ba partiiina bişe bolsёvliguudai, soveed hurgagsadai odoo yjiin daisalxii zorilgo myn. Manai hurgagsadai dunda erxim hainaar xydelmerilegdeг nyxed jahala olon. Geeshaa, zarim hurguulinuudta, ilangajaa hurgagsadai xydelmeridee aibabtar muugaar, xaisa xeregeer xandadag deereheens, bagaşuudai-hurgagsadai dundaxi politiiis xymyyzyylgin xydelmeri tahaldahan байна. Zişeelexede, №36 hurguulida hurgagsadain dunda buzagai jabadal yzegdehen байна. Myn, №1 ба №4 hurguulinuudta, hurgagsadain dundaxi xymyyzyylgin xydelmeri encenhee deere bişe baidaltai.

Ene jamar uşar deerehee болоо? Ede hurguulin hurgagsad bolbol tyrelxidei suglaa xere ba xyygedee zybeer xymyyzyylxe tuxain oilguulza ygedeggyi, ynenende klaasshaa gazaşsa garaza duragyl geşe gy, ali formaalno biyrokraad zangaar xydelmeridee xandahanhaanb ene bolno.

Metoodikiin talaar nege xedii yge xelexede, zarim hurgagsad bolbol hurgalglin metoodikada ogto taaraxagyl helgenyydi yzyylne. Jyyb geşede, №2 hurguulin hurgagsa Toloxoonkaja geşe hurgagsadai debternyydi johoşolon şalgadaggyi, xarin xen hureşsa tereenei gertene oşo.

Azyiledberiiin ba traansportiin staxaanovtanai sliood bolbo

Maartiin 11-de ydeşin 1937-ai klyyb soo azyiledberiiin ba traansportiin staxaanovtanai sliood bolbo.

Ene sliood deere azyiledberiiin ba traansportiin xydelmeriin 1937 onoi dyngyydei ba 1938 onoi zorilgo tuxai BMASSR-ei Arkomsoveedai tyryylegşii orologşo nyxer Solovşoov doklaad xelexe zuuraa temdeglexenb xadaa, manai respyybikiin dotorki tomonuud azyiledberiiin oronuud—PVZba Zedin volforaamovo kombinad geşe mete bolbol 1937 on soo yiledberiiingee proqramii dyrygeşe şadaagyl baixahaa gadana, finaansin xeregii xazagairuulhan байна.

Zişeelexede, PVZ bolbol 1937 on soo vaalovo produukciin byteesiin talaar ba vagoon byteesiin talaar xangaltagylgeer dyrygehen ba Zedin volforaamovo kombinad bolbol dutagdalтай байна. Xydelmerişed ba alban xaagşadai salinda ylyybşelen gargaşalahan байна.

Plaşnaa dyrygeegyi jabadal bolbol jyyн deerehee toxioodoob geşede, manai azyiledberiiin ba traansportiin xytelberilegşed bolbol yiledberiiingee proqramii dyrygelte bolgoşiin

zo, jyyminb xelsedeg bainab, tereenei debter deere „hain“ geşe temdegledge baiba. №7 ba №1 hurguulin hurgagsad Eepov ba Verxodybova gegşed klaass soogoo, xyygedegee dunda zarimuudlinb zerlig muuxalgaar xaraadag ba nere gargadag balxa jym. Ede xadaa, dunda ba deede hurguuli dyrygehen ba uşar joho xysed medexe baigaa, lime jabadal gargaşa baihiinb jyy geşe segnetel geşeb? Ene xadaa xyygedel hurguulida jabaxa duriiinb gutaşa gehen hedelge myn bolno.

Xyygedii komuniis johoор xymyyzyylxe jabadaldai limeer xandadag hurgagsadta xemşee abxigoorodoigeerelei tahagii daagşada duradaxa xeregetei. Eneenhee gadana, бага xyygedte bydyyligeer xandadag jabadali usadxa xа, xuligaantalgiin jabadali eris zogsooşiin ba ynşen xyygedei too medee abra ba tedenei baidalii haizaruulxin xemşee abxii goorodoi soveed ba goorodoi miliciin ypravlee-niin naşaalşniguudta hanuulxaar boloo. Myn xudaldaanaar organizaacanuudai xytelberilegşed ba magaşliin xytelberilegşed bolbol arxi ba tamxi geşe metiin zylybydyi бага xyygedte xudaldara jabadaliinb ene yderhee xoişo zogsooşo şurala байна. Tereenhee gadana, xyygedii komuniis johoор xymyyzyylxe jabadaldai partiiinaba partiiinabişe bolsёvliguud, byxii hurgagsad, komsomooloi, profsojuu zno ba niitiin organizaacanuud, goorodoi albangazarnuudai xytelberilegşed bolbol onso anşaralaa tabixii BK (b) P-jin goorodoi komiteed uriaalna—geed, nyxer Fomilin doklaadaa dyrygebe.

Nyx. Fomilin doklaadai hyyler, xeden xyn preeniide yge xelee. Yge xelexen nyxed bolbol xyygedii komuniis johoор xymyyzyylxe xydelmeriinb yneşee muu baihan tuxain delgerengilgeer kriitike ba somokriitike xehen байна. Preeniide yge xelegşedei hyyler, ene zybleen deere xelsen zyşeehe-neigee tuşaa rezolyyce abba.

B. Z.

M. Goorşkiin zoxioohon „Vaassa Zeleznioova“ geşe pjeesii, B.-M. gyrenei myzekaal'na-featraal'na yciilişin 3 xi ba 4-xi kyyrsiin stydeentnyyd tabiba. ZURAG DEERE: tus pjeesiiin nege scene.

Agitacioonno xydelmeriir yrgenöör delgeryylxe

Partiiina, soveedai ba komsomooloi organizaacanuud bolbol Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin yjede deşee lyylegdehen kolrooznig niitiin aktivnostii hulaşangyl agitaacornuudaa uşastoguudtanb byxezyylze, agitacioonno xydelmeriir ulam erşemteiger jabuulxa, bolxoo baigaa RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltanuudii byri hain beledxeltei geerugtaxa johotoi байна.

Gebeş, Zakaaminai aimagta agitacioonno xydelmeri deede şatadaa bişe. Ene aimag soo Verxoovno Soveedai hungaltahahyyleer agitacioonno xydelmeri „dyryee“ geşe hanaagaa amarsahan байна. Lime deereheens aimag sooi oloniite kolxoozniguud dunda hungalta „dyryee“ geşe bahal buruu mederel bii bolonxoi. Kolxoozniguudhaa „tanai ende agitacioonno xydelmeri xer zerge jabuulagdaza, hungaltiin dyrimtel jamaar tanilşaza bainabta“ geşen aşuuxada „jyn agitaaca geşe, 12-doi dekaabrida hungaltamnai blood dyryee hen bişe gy, yşee jamar agi-

taaca jabaxa baihan jym, bide jyyş duulaagyibdi“ geşe xariuşadag байна.

Lime jabadal jyyн deerehee uşaraab geşede eneenei urda, aimagai xytelberide baihan aradai daisad, ene şuxala politikon udxa şanartai agitacioonno xydelmeriir zoriuutlin hanaalaar tahaldulhan deereheens bolhon xereг болно.

Lime tahaldaltai baihan oloniitiin dundaxi agitacioonno xydelmeriie yndeşeeşenb haizaruulxa, bolxoo baihan hungaltanuudai dyrimtel oloniite azalşan kolxoozniguudaa hainaar tanilşuulxin tyles aimag sooi agitkollegtiivudai dunda sag sagta seminaar xeşe, agitaacornuudaa uşastoguudtanb byxezyylze, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedai hungaltanuudii erximeer yngerşeiin tyles ene xydelmeriir jabuulxa aibabtar jixe zorilgo aimagai organizaacanuudai şine xytelberilegşedei, partiiina, soveedai ba komsomooloi organizaacanuudai bolon byxii aktiivudai urda байна.

C. Cedenei.

KOLXOOZNIGUUDAI BAIIRII KYLTYYRNE BOLGOXO

Xori. Aşanglin somonoi „Internacional“ kolroozdo arig seberii muuşa saxidag, zarim kolxoozniguudainb ger baira kylştyyrne tyxeltei bolzo şadaadai. Ene kolxoozoi ger-nyydens kolxoozniguudta ezemdyulen ygteegyi байна.

Gadana, tus kolxoozoi pravleeni bolbol kolxoozniguudai.

гаа gerli şagaaduulxa geşe, daabarinuudii ygedeg baişas haa izveest olşo ygedeggyi байна.

Kolxoozniguudii kylştyyrne baidalda oruulxa jabadaldai ene kolxoozoi pravleeni bolbol jamar uşarhaa oroldonogyl geşeb?

B. Mit.

YSEG BIŞEG MEDEXEGYI USADXA FROONTHOO

LIKBEZEI XYDELMERIİ ŞANGADXA

Selenge. Nojoxonoi somonoi „Bolsёvilg“ kolroozdo likbezei xydelmeri mynee xyrter emxidşegdeegyi. Ene kolroozdo baigaa şaadna likvidator S. Cedebel gegşe „xereglexe material ygei“—geşe şaltaad miin baidag.

Gadana, ene kolxoozoi dunda arig seberii xydelmeri hula tabigdanai. Geeshaa, tus kolxoozoi pravleeni bolbol ede dutuu dundanuudii usadxa tuxai anşaralaa tabinagyl.

Azaglaşsa.

Aimagai gegeerelei tahagai anşaralda

Zakaaminai aimagai ceentr deere 80 tuxai yseg bişeg medexeglyşyid bii. Gebeş, edenerel dunda likvezei xydelmeri ogto jabuulagdanagyl. Tiimiin tula aimagai gege-

relei tahag bolbol eneenei tuxai anşaralaa tabiza, aimagai ceentr deere jixe nahatanai hurguuli emxidşee şuxala.

Balta.

Xeregeşedeggyi direkce

Bişyir. Oklino-Kliyyşin MTS-ei xydelmerişedei dunda yseg bişeg medexegyl xyn olon bii. Tiigebeş, ene MTS deere yngerşee zildeş ba myneş jixe nahatanai hurguuli emxidşegdeegyl.

Ene MTS-ei direktornuud nyxed Remesёvski ba Baga-daşev gegşed ede yseg bişeg

medexegyl zonii jixe nahatanai hurguulida xanduulxa tuxai anşaralaa mynee xyrter tabidaggyi balxanb gaixaltai. Uşar limiin tula, zoxixo gazarhaa ene dutuujlinb usadaxlin xemşee abra xeregetei

X. Radniin.

PIONEEREI BULAN

PIONEEREI GAALSTYG

Pioneerei gaalstyg—eneş ulaan tugai xeheг şingl jym. Yni xada, zuun tabin zilei saadteli yje bagta, vostaalhan arad, eşhedilingee kolqonnuud deegyyr tyryşlinxlee ulaan tug yrgen jym. Ene bolbol Parizda bolhon байна. Teregehenhee xoişo byxii delkein azalşad xadaa, ulaan tug doro eeriingee şyleete erşiin tyles temesehen bainad.

1871 ondo Pariziin Komuunli xamagaalşad, ulaan tug doro temesehen байна. Leenin—Staalinai ulaan tug doro 1917 onoi oktiaabrida manai oronoi xydelmerişed ba tariaşad temesehen ba ilahan байна.

Leenin—Staalinai komuniis paartiaar xytelberiliyyhen, delkein bymberşegei zurganaai nege xubida huuhan arad xadaa, Soveed zasag baiguulhan, edener ulaan tugai eeriingee gyrenei tug—SSSR-ei tug bolgohon байна.

Zaxalan ba aldaaraar nebterhen ene ulaan tugai xehegiinb edir pioneer byxen zyyze jabadag. Ene—terenei pioneer ulaan gaalstyg bolno.

„Tanai ybsyynei ulaan gaalstyg bolbol—1929 ondo Byşeoşuuzna slioodto Laazar Moisejevici Kaganooviş pio-

neernuudta xelexen байна—xeden zuugaad ba mingaad temeseşed, bolbol ene ulaan tugai urdaa bariza, kapitallistnuud ba pomeşiguidii xamta soxihon байна. Ene ulaan gaalstygii xyndeteigee zyyze jabagti, komunişliinb ulaan tugai eeriingee garta byxeer barigtiil“.

Lime xadanb, pioneernuudai gaalstyg ulaan baidag.

Pioneerei gaalstyg jyynde gurban xuşuutai baidag be?

Pioneerei gaalstygai gurban xuşuunb bolsёvlig gurban yjiin bexi xolbooşl xaruulna: komunistnuudai, komsomolnuudai ba pioneernuudai.

„Tanai ulaan gaalstyg, gurban yjiin xolbooşl ene siimbol bolbol Leeninei yjiin, xuşaşan bolsёvliguudai yjiin revolycioonno tradiciin tyles, manai aguu jixe proletaar komuniis paartiinb xeregei tyles, temeseşii ta, edir pioneernuudii ujalgalna geşe hanagtiil“. Igeşe pioneerei sliood deere nyxer Kaganooviş xelexen байна.

Pioneer bolbol eeriingee gaalstygii xeşedeş ba xaanaş zyyze jabadag.

PIONEEREI ZNAÇOOG

Pioneerei znaçoogto, taban poliinhoo ba gurban dylenhee tydeg xaruulagdanai. Tydegenb seerp ba baltaar xyricelegdenxel.

Taban poliinhoo ba gurban dylenyyd bolbol delkein byxii taban şastinuud ba aguu jixe Leenineer yndeşegdehen, Gurbadugaar, Komuniis Internacoonalai dylen badarza baihan udxatai. Pioneerei tydeg bolbol xaanş, delkein bymberşeg deere komunişmai badaran mandaxa baihiinb bidende hanuulna. Seerp ba balta—azalai zeb-

şeg—manai Ene oronoi Sojuuz Soveed Socialis Respyyblikenydei temdeg bolno. Eder xadaa bidenei gaixamşag Staalina epooxoda baihiinai, seerp ba baltiin xynyyd—xydelmerişed ba tariaşad—eeriingee sydbaagal eşhedee ezedlinb bolhonii hanuulna. Seerp ba balta bolbol byxii aradai tuhada bygede etbeiger azalladag, manai zolto Soveed oron tuxai bidende hanuulna.

Pioneernuud eşhedilingee znaçoogii ybsyyndee gy, all gaalstygta xabaşaa janşaar zyyze jabadag байна.

Hurguulinuudta ispetaani xaişan geşe yngerşee johotoib

RSFSR-ei gegeerelei Aradai Komisariaad bolbol hurguulinuudta nege klaasshaa nygeş klaasta oroxo ba klaasii dyrygeşe suram tuxai instrykce zoxioohon байна. Ispetaani main 21-de exilxeer turailagdahan байна.

Şalgaltiin ispetaanida, nege klaasshaa nygeş klaasta oroxo jabadal gansaxan zilein segnetlin yndeşeer boldog. 1, 2 ba 3-daxi klaasai huragsadhaa bişe byxii huragsad xabaaduulagda-xa байна. Ispetaanilingaa proqramada oruulagdahan predmee deeree gurbahaa deşe bişe muu gehen segnetel abhan, tede huragsad şalgaltada xabaaduulagdana. Myn ondoş predmee-dyydeer muu gehen segneteltei baihan huragsad ede predmeedydeeree daxin ispetaanida xabaaduulagdana.

Sezeer ygeşe ispetaani bolbol bileeder yngerşegdeşe байна. Xerbee aşuuldala xariun ygeşe jadahan huragsadta, xojordoxioo bileed hugalan abxiiinb zyşeeşegdene. Xarin, ene uşar bolbol eseei segnetel terenei znaaniin xer zerge baihaniinb xaragdaxa johotoi байна.

Ispetaani deere tabigdahan zyllei zorilgo ba zişeeşlinb er-teenhee sonoxoxo jabadal xorigdono.

Gurbanhaa deşe muu gehen segneteltei baihan huragsad bolbol tere klaastaa xojordoxi zilei ylegdene.

10-daxi klaassta hurza, dyrygeşe garagsadai ispetaani bolbol hurguulinb direktoroi tyryylege doro deede hurguulinuudai profesyyra, aradai gegeerelei oorganuudai ba niitiin tyleslegşedei xabaadalgatal tuxai komisaar yngerşegdeşe байна.

Exin gy, ali xysed bişe dunda hurguuli dyrygehen huragsad bolbol dyrygehenib ynemşelge, dunda hurguuli dyrygeşed—ateştaat abza garxa байна. Odişniguud bolbol magtalgiin graamotaar şagnagdana.

Huragsadai nege klaasshaa nygeş klaassta oruulagdaxa tuxai gy, ali hurguulaa dyrygeşe garalga tuxai aşuudal bolbol huralsalai zilei byxii şet-vertenydyte abtahan temdeglei ba ispetaanilinb talaar yşoodal temdeglei deerehee şildşegdeşe байна. Xerbee zileigee temdeglei deşojorhoo deşe bişe muu gehen segneteltei huragsad bolbol namarai ispetaanil daxin garxa bolno. Namarai ispetaani bolbol aavgustin 22-to exileed 27-do dyryxe байна.

Xariuşalgata redaaktor R. BIMBAAJEV

KINOO TEAATENUUDTA

Kinoo „Erdem“

„ORDZONIKIIDZE“

Kinoo „Progres“

Voloşajevskiin ydernyyd